Vlaamse Regering

DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLAND, STEDEN- EN PLATTELANDSBELEID, SAMENLEVEN, INTEGRATIE EN INBURGERING, BESTUURSZAKEN, SOCIALE ECONOMIE EN ZEEVISSERIJ EN DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, JUSTITIE EN WERK

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:- Ontwerp van samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat, de gewesten en de Duitstalige Gemeenschap betreffende de coördinatie van de strijd tegen illegale arbeid, sociale fraude en sociale dumping

Samenvatting

Het ontwerp van samenwerkingsakkoord beoogt een versterking van de samenwerking tussen de federale en regionale sociale inspectiediensten met het oog op een betere aanpak van illegale arbeid, sociale fraude en sociale dumping..

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein: Werk, Economie, Wetenschap, Innovatie, Landbouw en Sociale Economie

Beleidsvelden: Werk en Sociale Economie

In het Vlaams regeerakkoord 2024 – 2029 is aangegeven dat we misbruik, wanpraktijken en uitbuiting op de Vlaamse arbeidsmarkt moeten bestrijden. Zo zijn bijvoorbeeld huisjesmelkerij, fraude met verblijfsvergunningen, schimmige constructies via detachering, onderaanneming en sociale dumping op de Vlaamse arbeidsmarkt van de 21ste eeuw onwaardig. Het zorgt bovendien voor oneerlijke concurrentie met ondernemingen die zich wel aan de regels houden. Een veroordeling kan leiden tot een uitsluiting en terugvordering van bepaalde subsidies.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

- Het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. xxx van xxx;
- De Inspectie van Financiën heeft gunstig advies verleend op 20 oktober 2026.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Binnen de beleidsvelden Werk en Sociale Economie is de voorbije vijftien jaar een aanzienlijke professionalisering doorgevoerd van het sociaalrechtelijk handhavingsbeleid. Hierbij is steeds als uitgangspunt genomen dat het handhavingsbeleid geen doel op zich is, maar er in de eerste plaats voor moet zorgen dat de wetgeving wordt nageleefd, dat eventuele inbreuken worden voorkomen, of indien nodig worden rechtgezet.

Om misbruiken of sociale fraude op een efficiënte en effectieve manier aan te pakken is een multidisciplinaire samenwerking en een goede informatie-uitwisseling tussen de federale en regionale sociale inspectiediensten nodig.

In dat kader werden in het verleden de volgende samenwerkingsakkoorden afgesloten:

- het samenwerkingsakkoord van 1 juni 2011 tussen de Federale Staat en de Gewesten en de Gemeenschappen betreffende de coördinatie van de controles inzake illegale arbeid en sociale fraude;
- het samenwerkingsakkoord van 19 maart 2021 tussen het Waals Gewest, het Vlaamse Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Duitstalige Gemeenschap met betrekking tot de coördinatie inzake het toezicht en de naleving van de gewestelijke wetgevingen betreffende tewerkstelling.

De federale en regionale sociale inspectiediensten hebben al jaren een goede samenwerking in de praktijk.

Het huidige samenwerkingsakkoord van 1 juni 2011 is niet meer aangepast aan de bevoegdheidsverdeling ingevolge de zesde staatshervorming. Hierdoor moet er een nieuw samenwerkingsakkoord worden afgesloten.

Het voorliggende ontwerp van samenwerkingsakkoord voorziet een versterking van de samenwerking tussen de federale en de regionale sociale inspectiediensten met het oog op een betere inspectie en controle op de naleving van de wetgeving.

Het decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht (dat het bevoegdheidskader van de Vlaamse Sociale Inspectie omvat) zal niet moeten worden aangepast ingevolge dit samenwerkingsakkoord.

Er zal na goedkeuring van het ontwerp van samenwerkingsakkoord door de Vlaamse Regering en de ondertekening ervan door de bevoegde Ministers, een ontwerp van instemmingsdecreet volgens de normale procedure aan het Vlaams Parlement worden voorgelegd.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1 geeft de basisdoelstelling aan van het akkoord, zijnde een versterking van de samenwerking tussen de federale en regionale sociale inspectiediensten om de strijd tegen illegale arbeid, sociale fraude en sociale dumping op te voeren.

Artikel 2 bevat een aantal definities.

Artikel 3 bepaalt het materieel toepassingsgebied. Voor de regionale sociale inspectiediensten heeft het akkoord betrekking op de bevoegdheden die voortvloeien uit artikel 6, §1, IX van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

De artikelen 4 en 5 hebben betrekking op de samenwerking bij de uitvoering van inspectieopdrachten.

Artikel 6 regelt de onderlinge bijstand tussen inspectiediensten.

De artikelen 7, 8 en 9 bepalen het beginsel, het doel, de modaliteiten van de gegevensuitwisseling tussen de federale en regionale sociale inspectiediensten en de bescherming van de persoonsgegevens.

Artikel 11 regelt de gezamenlijke opleidings- en informatiesessies.

De andere artikelen in het ontwerp bevatten algemene bepalingen die tot het corpus van elk samenwerkingsakkoord behoren, zoals de evaluatie van het samenwerkingsakkoord, de verdeling van de kosten, de regeling van geschillen en de duur van het akkoord.

Inzake artikel 10, §2, van het ontwerp van samenwerkingsakkoord, dat betrekking heeft op andere vormen van samenwerking, formuleert de Inspecteur van Financiën de suggestie om deze paragraaf naar een ander (nieuw) hoofdstuk te verplaatsen.

De suggestie zal in de gesprekken met de andere overheden worden meegenomen bij de eindredactie van de tekst.

Met betrekking tot de kosten voor de inlichtingen en de kopieën van informatiedragers voorziet artikel 10 van het samenwerkingsakkoord dat deze kosteloos aan de inspecteurs ter beschikking worden gesteld. In dat kader stelt de Inspecteur van Financiën de vraag of dit ook het geval is wanneer artikel 8, §2, van het ontwerp van samenwerkingsakkoord wordt toegepast.

Op de vraag van de Inspectie van Financiën kan bevestigend geantwoord worden. Hierbij mag niet over het hoofd worden gezien dat artikel 8, §2 enkel betrekking heeft op de uitwisseling van informatie. Het gaat bovendien om een toepassing van de bestaande praktijk.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorliggende ontwerp van samenwerkingsakkoord heeft geen budgettaire impact voor de Vlaamse Overheid.

De Inspectie van Financiën heeft een gunstig advies gegeven op 20 oktober 2026 en stelt dat geen akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, vereist is.

B. ESR-TOETS

Het voorliggende ontwerp van samenwerkingsakkoord heeft geen ESR-impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorliggende ontwerp van samenwerkingsakkoord heeft geen weerslag op het personeelskader en de personeelsbudgetten van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorliggende ontwerp van samenwerkingsakkoord heeft geen weerslag op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Het advies van de Vlaamse Toezichtscommissie zal worden ingewonnen nadat de Vlaamse Regering haar principieel akkoord heeft gegeven voor het voorliggende ontwerp van samenwerkingsakkoord.

Er zal na goedkeuring van het ontwerp van samenwerkingsakkoord door de Vlaamse Regering en ondertekening door de bevoegde ministers, een ontwerp van instemmingsdecreet volgens de normale procedure aan het Vlaams Parlement worden voorgelegd.

Er zal na goedkeuring van het ontwerp van samenwerkingsakkoord door de Vlaamse Regering en ondertekening door de bevoegde ministers, een gezamenlijke adviesaanvraag ingediend worden bij de Raad van State, samen met alle overheden die partij zijn bij het samenwerkingsakkoord.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar goedkeuring te hechten aan bovengenoemd ontwerp van samenwerkingsakkoord,

2. de Vlaamse minister, bevoegd voor werk, te gelasten over voornoemd ontwerp van samenwerkingsakkoord het advies in te winnen van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC),
3. de minister-president van de Vlaamse Regering, de Vlaamse minister, bevoegd de sociale economie, en de Vlaamse minister, bevoegd voor werk, te gelasten voornoemd ontwerp van samenwerkingsakkoord, in naam van het Vlaamse Gewest, te ondertekenen, indien de door de ondertekenende partijen ingewonnen adviezen geen aanleiding geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering goedgekeurde tekst.

De Vlaamse minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken, Sociale Economie en Zeevisserij,

Hilde CREVITS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal DEMIR